

**БИБЛИОТЕКАТА НА ИНСТИТУТА ЗА ЛИТЕРАТУРА ПРИ
БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ***
Иванка Томова-Манова, E-mail: nina.1964@abv.bg

Началото на Библиотеката е поставено още с основаването на Института за литература през 1948 г. Първоначално (от 1948 до 1958 г.) тя се помещава на ул. „Димитър Полянов”, днес „Кракра” №12 (сега там е Институтът по изкуствознание при БАН). Твърде скромно е мястото ѝ и на бул. „Витоша” № 39, където Институтът се мести през 1959 г. От 1972 г. тя се намира на бул. „Шипченски проход” № 52, бл. 17, разположена вече на значително по-обширна площ. Първи председател на Библиотечния съвет е проф. Боньо Ангелов, положил големи усилия за нейното създаване, а след него — проф. Христо Дудевски. Първа нещатна библиотекарка е н.с. Елена Димитрова.

Създадена с общ хуманитарен профил, Библиотеката притежава освен литературоведските и художествените издания, книги и периодични издания от областите: обща филология и езикознание, фолклор и фолклористика, изкуство и изкуствознание, социологически и общественополитически изследвания, философски науки, антропология и култура, история, краезнание, история на религиите, биографични книги и мемоаристика, управление на държавата и правото, речници, енциклопедии, указатели и справочници. Има отделни ценни екземпляри от XVIII-XIX в., както и някои старопечатни книги и образци от т.нар. „Царска библиотека”. Библиотечният фонд е на 20 езика. Комплектуването ѝ става чрез Централната библиотека (ЦБ) на БАН по покупка, книгообмен и дарения. Изданията ѝ се търсят от български, но и от много чужди специалисти и институции.

През 1952 г. е назначена първата щатна библиотекарка — Елена Цветанова (дъщеря на известния библиограф Ценко Цветанов). Тя има големи заслуги за комплектуването — набавила е (от антикварни източници и дарения) ценна сбирка периодични издания от края на XIX — началото на XX в. С този фонд от стари издания Библиотеката постепенно придобива академичен вид. От 1959 до 1969 г. начело на Библиотеката застава Светла Гюрова, която продължава комплектуването на фонда. Заедно с нея работи Мария Козарева, която се занимава с обслужването на читателите. През 1969 г. Библиотеката се поема от Донка Илинова. Преброен е фондът и е въведена Книга за движение на библиотечния фонд. Направени са сверки на Азбучния каталог (АК) и Топографския каталог (ТК), но поради липса на „Библиотечно-библиографска класификация” се замразява Систематичният каталог (СК). Илинова насочва комплектуването повече към немски оригинални и преводни книги и съставя „Библиография на сп. „Литературна мисъл” 1957-1976 г.” (1977).

Читалнята на Библиотеката в Института за литература

Митова (1986) и Аделина Германова (2000). От 1998 г. председател на Библиотечния съвет е ст.н.с. д-р Георги Цанков.

През 2000 г. Библиотеката се ремонтира и обзавежда, материалната ѝ база се обогатява (днес тя има 3 компютъра и ксерокс), фондът ѝ се преподрежда.

Финансирането ѝ е подпомогнато от Фондация „Отворено общество“ след спечелен конкурс (1998). Настъпват и структурни промени (2004) — обособяват се звената „ALERN“ и „Библиографи“. Членовете на ALERN н.с. К. Ставрев и Д. Драгиева участват заедно с други сътрудници на Института в общ проект на Централната библиотека на БАН „Аналитична разработка на литературната периодика“. Тричленният състав от служители на Библиотеката е включен в проекта на ЦБ на БАН „Ретроконверсия на фонда за електронен каталог на книгите“. Изработва се и картотека на статиите по литературознание в чуждестранните списания, получавани по системата „ИРИ“.

Днес библиотечният фонд на Библиотеката на Института за литература наброява повече от 114 795 библиотечни единици, които се разпределят, както следва: около 300 български и чужди списания, над 500 поредици — общо 34 614 книговезки тома периодични издания; 80 006 книги и над 175 специализирани издания. Приоритет е комплектуването на издания на чужди литератури. Осъществена е основна проверка на фонда, започнало е сверяването на АК и СК, както и прекласирането на СК по Универсалната десетична класификация (УДК).

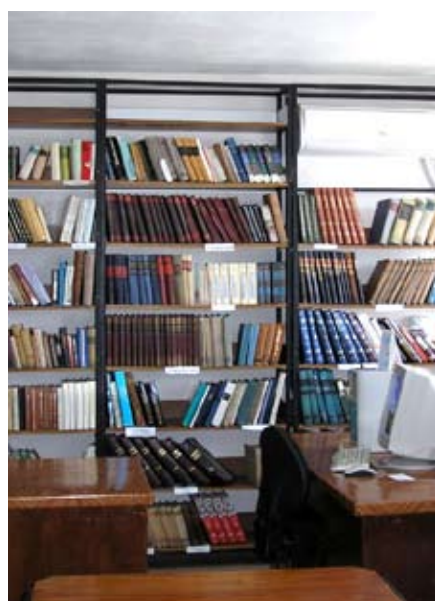
Въпреки финансовите затруднения продължават постъпленията с важни за науката книги.

** Статията е препечатана от „60 години Институт за литература : Юбилеен сборник 1948-2008. — София : Изд. център Боян Пенев —ИЛ, 2009, 56-58“.*

Междувременно са получени три ценни дарения: през 1967 г. в Библиотеката постъпва персоналната библиотека на Асен Разцветников, през 1975 г. — библиотеката на Николай Лилиев, през 2008 г. — библиотеката на Стефан Кожухаров.

Съдържащата се в първите две библиотеки литература е анализирана в различни аспекти от Иванка Томова-Манова, като изследванията са публикувани на страниците на сп. „Литературна мисъл“.

От 1979 г. за главен библиотекар е определена Иванка Томова-Манова, по-късно са назначени и Нина

Книгите на свободен достъп